

117 . Iepurești | Județ: Giurgiu | Punct: La Izlaz | Anul: 2013

Anul: 2013

Cod RAN: 103700.02

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Neatribuit

Autori: Valentin Dumitrașcu, Ana Ilie, Raluca Kogălniceanu, Monica Mărgărit, Iulia Răbâncă, Loredana Niță

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească", Târgoviște, Muzeul Județean "Teoharie Antonescu", Giurgiu, Universitatea de Vest, Timișoara, Muzeul Județean "Teoharie Antonescu", Giurgiu, Universitatea de Vest, Timișoara

Raport

Total finanțare: 3500 RON, finanțare integrală MJTA Giurgiu.

Cercetările s-au desfășurat, din motive financiare, timp de două săptămâni, în perioada 18-31 august 2013.

În aceste condiții ne-am concentrat pe cele patru secțiuni deschise în așezare (Figura 1).

În S2, □ A3, A4, B3, B4, C3, C4, D3, D4 s-a continuat și epuizat săparea unei zone menajere aflată sub locuința Gumelnița L4. Și zona menajeră, ca și locuința 4, a fost perforată de Gr. 1 și Gr. 2, gropi Glina.

Zona menajeră se prezintă în plan sub forma unui sediment siltic argilos, de culoare maroniu închis, cu compactare moderată și grosime de cca 10 cm spre S și 15 cm spre N. Conținea cantități importante de ceramică, cu fragmentaritate mare, frecvent oase de animale și rar valve de scoici și pietricele de râu de 2-3 cm. Mai conținea, rar, bucăți de cărbuni cu diametrul de 1 cm și fragmente de chirpici ars de 1-5 cm (Figura 2). Sub acest sediment a fost săpată o lentilă de chirpici ars, sfărâmicios, iar mai jos se afla un sediment siltic gri-cenușiu, cu compactare slabă, cu o componentă carbonatică importantă. Conținea oase de animale și ceramică fragmentară, multe bucăți de cărbune de dimensiuni de 1-3 cm, valve de moluște, rar plăcuțe de vatră de dimensiuni mici.

Datorită faptului că în restul Secțiunii S2, martorului dintre S1/ S2 și în Secțiunea S1 (□A-D/3-4) s-a ajuns pe un nivel siltic de culoare bej-alburiu, cu o componentă carbonatică importantă, asemănător celui surprins în ultimele carouri din S2, sub zona menajeră, s-a lăsat un martor suplimentar pe linia carourilor B. Diferența între cele două niveluri constă în consistența materialului arheologic. În acest nivel general descoperit în S1 și S2, ceramica, rară, este foarte fragmentată, cu diametrul sub 5 cm, iar oasele sunt mai rare decât în nivelurile superioare.

Nu este un nivel uniform, în suprafață fiind descoperite aglomerări de material: în zona martorului dintre S1 și S2, □A și în S2 -

□A1 și B1 conținea materiale ceramice, oase de animale, numeroase plăcuțe de vatră de dimensiuni mari, aflate împrăștiate (Figura 3) și pete de chirpici (S2 - □ C2 și D2), unde a fost descoperit un fragment de brățară de Spondylus.

În S3-S4 s-a continuat demontarea stratului situat sub locuința

L4 (Gumelnița) – sediment siltic de culoare maronie, cu frecvente bucăți de chirpici de dimensiuni centimetrice, mai compact în S3 - □ C1, B1, B2, A1, A2 și în martorul dintre S3 și S4 - □ 1 și 2. Conține numeroase fragmente de oase de animale de dimensiuni mari și o concentrare de fragmente ceramice cu dimensiuni de 10-15 cm în Secțiunea S3 - □ D2, D3, D4, C2, C3, C4.

În S4 s-a ajuns la adâncimea de -1,40 m pe un sediment siltic cenușiu-albicios, cu rare fragmente milimetrice de chirpici ars. Culoarea este dată de carbonatul de calciu a cărui consistență este importantă. Conține foarte puține materiale ceramice sau oase, dar de mari dimensiuni. Este asemănător din punct de vedere al culorii și texturii cu sedimentul pe care s-a ajuns în S1 și S2. Nici acesta nu este foarte omogen, apărând lentile de chirpici ars la diferite adâncimi.

Materialul a fost spălat pe șantier și selectat pentru a fi trimis spre studiu specialiștilor din echipa de cercetare. De asemenea, s-a ordonat pe complexe arhiva fotografică începând cu anul 2007.

Secțiunile deschise au fost puse în conservare preventivă, prin acoperire cu folie de polietilenă.

Analiza materialului litic cioplit

Eșantionul litic descoperit în campania 2013 (Tabel 1) este alcătuit, predominant, din suporturi laminare din silex crem-gălbui/ roșcat, omogen, mat sau parțial translucid, ocazional cu puncte fosilifere, caracteristic varietății de silex cunoscute drept "balcanic", frecvent întâlnită în situri paleolitice și neolitice de pe linia Dunării.

Așchiile sunt puține și fragmentate, aparținând categoriei produselor de reamenajare de tipul sous-entame și demi-crête; de asemenea, lamelele alcătuiesc o categorie puțin semnificativă în economia debitaajului, ele constituind mai degrabă produse obținute accidental.

Suporturile laminare formează cea mai importantă categorie de produse de debitaaj, aflate exclusiv în stare fragmentară și reprezentate, în principal, de lame meziale și distale, alături de care apar și câteva fragmente proximale. Dimensiunile pieselor sunt variabile, cu medii de 30-40 mm (izolat, 67 mm) lungime, 17-22 mm lățime și 4-7 mm grosime.

Printre fragmentele proximale se numără un exemplar care poate fi inclus în categoria lamelor de dimensiuni mari, având în vedere faptul că, în stare fragmentară, măsoară peste 100 mm lungime. Astfel de lame de dimensiuni considerabile, chiar și atunci când este vorba de fragmente, au fost înregistrate și în eșantioanele campaniilor precedente de la Iepurești, prin urmare, în prezent, numărul lor se ridică la șapte (piese proximale și meziale).

Chiar dacă nu sunt foarte numeroase, piesele retușate ilustrează categorii diversificate de unelte: o piesă de tip grattoir, o piesă de tip burin pe spărtură, o lamă retușată marginal, o lamă cu troncatură și o lamă appointée. Piesa de tip burin este un fragment proximal, a cărui fractură perpendiculară pe planul suportului a servit drept plan de lovire pentru desprinderile de tip chute; frontul piesei de tip grattoir este amenajat distal pe o lamă fragmentată atât în treimea mezială, cât și în extremitatea activă. Lama retușată marginal este un fragment mezial, a cărui latură stângă este parțial modificată prin retușă inversă, semiabruptă. În cazul lamei cu troncatură distală, oblică, este posibil ca amenajarea specifică să fi avut rol de refacere a unei suprafețe de fractură. Ultima piesă retușată, lama distală appointée, este un suport ale cărui laturi lungi sunt convergente, în urma modificării prin retușă directă, semiabruptă, neregulată.

Tabel 1 – Iepurești, 2013: eșantionul litic cioplit

Materie primă		Produse de debitaaj		
---------------	--	---------------------	--	--

Așchii/	Fragmente	Suporturi	P i e s e	
esquilles	indet.	Laminare	retușate	
Silex "balcanic"	3/5	12	22	5

Industria materiilor dure animale

În cadrul campaniei arheologice 2013, au fost descoperite 10 piese, ce pot fi atribuite industriei materiilor dure animale. Tipologic, este vorba despre trei vârfuri, două elemente de podoabă, două astragale abrazate, o dălțiță, o piesă indeterminată ca funcționalitate și o piesă în curs de prelucrare (pre-formă).

Prima piesă din categoria vârfurilor a fost confecționată pe suport plat, obținut prin bipartiția osului. Apoi, suprafața piesei a fost în întregime fasonată printr-o abraziune fațetată. Frontul activ a fost creat prin aplicarea unui raclage longitudinal, la nivel distal, în jurul întregii circumferințe. Și cel de al doilea vârf, din

păcate, un fragment distal, ilustrează obținerea suportului prin rainurage (posibil prin extracție deoarece grosimea piesei reprezintă mai puțin de $\frac{1}{2}$ din diametrul unui os), suprapus de abraziunea ce a acoperit o mare parte din suprafața piesei. Vârful a fost obținut prin raclage longitudinal aplicat în jurul întregii circumferințe, suprapus de abraziune. Extremitatea este ușor fracturată en languette, posibil funcțional.

Cel de al treilea vârf este total diferit, morfologic și tehnologic. A fost confecționat pe suport în volum, utilizându-se, drept matrice, o ulnă. Osul este prelucrat doar la nivelul părții distale, printr-o abraziune ce a asigurat convergența laturilor. Vârful puternic rotunjit, tocit, cu striuri funcționale longitudinale.

Elementele de podoabă constau într-o piesă din Spondylus, pe care noi o considerăm în curs de reciclare și dintr-o valvă perforată, din Unio. În primul caz, pare să fie vorba despre o brățară, care s-a fracturat (la ambele extremități se conservă stigmatul unei fracturi în flexiune), după care planul de fractură a fost regularizat prin abraziune, pentru a dobândi un aspect regulat. O mică concavitate, identificată la nivel mezial, ridică problema unui început de perforare, pentru a crea un sistem de atașare. Valva prezintă central o perforație, puternic afectată de exfoliere. Cu toate acestea, am identificat o zonă originală, ce demonstrează că a fost efectuată o perforație, prin abraziune. De asemenea, conturul valvei a fost abrazat.

Cele două astragale, ambele de ovi-caprină, prezintă o secțiune rectangulară, respectiv triunghiulară, cu o perforație la nivelul depresiunii de pe fața dorsală. O abraziune a fost aplicată pe patru fețe, respectiv pe trei fețe, până ce suprafața a devenit rectilinie. Perforația a fost realizată prin rotație, doar dinspre fața dorsală. Pereții perforațiilor sunt rotunjiți, cu lustru de uzură, ceea ce demonstrează că piesele au fost intens folosite.

Dălțița este puternic afectată în suprafață, fracturată, cu deformări multiple. La nivelul fragmentului care constituie partea distală, este evidentă o amenajare bifacială a unui front activ de tip dălțiță. Nu avem date legate de uzură.

Piesa indeterminată ca funcționalitate, prezintă, pe trei fațete, o intensă plajă de uzură, ce a imprimat osului o morfologie concavă, cu lustru microscopic și striuri longitudinale. Aceste stigmatul par de natură funcțională și nu tehnologică.

În final, piesa în curs de prelucrare, a fost confecționată pe suport bipartitionat longitudinal, fără a mai putea identifica tehnica deoarece latura longitudinală conservată a fost integral fasonată prin abraziune. De asemenea, frontul activ, ce pare să fi fost de tip daltă, a fost creat printr-o abraziune bifacială, aplicată doar la nivelul extremității. Piesa nu prezintă o finisare clară a frontului activ și nici stigmatul de uzură.

Informații suplimentare online

[Raportul 5265 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro/raportul/5265)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro/)
